

ALTERNATIEF PORTRET VAN
EEN GOUDEN HOCKEYMEID

DE **11** VAN

LIDEWIJ WELTEN

Lidewij Welten won vier jaar geleden als jongste Nederlandse hockeyster ooit Olympisch goud. De bondscoach noemt haar 'een wereldspeelster in de dop'. Volgens haar oude oefenmeester bij hockeyclub HOD uit Valkenswaard droomt iedere trainer van een elftal vol Weltens. Voor deze Olympische FRITS mag Lidewij Welten zelf een keer als keuzevrouw optreden. Wie biedt zij onherroepelijk een levenslang contract aan in haar basiself?

TEKST: ANNEKE LIEBRAND FOTO'S: VINCENT VAN DEN HOOGEN

Lidewij, Liedje, Lideblj. Ze mag op een maandag geboren zijn, Lidewij Welten is een zondagskind. Ga maar na. Ze groeide op in een gezellig, welgesteld gezin in Valkenswaard, speelt nu bij Den Bosch in het meest succesvolle clubteam ter wereld en in 2008 in Peking won ze als jongste Nederlandse hockeyster ooit goud op de Spelen.

Momenteel strijdt de spontane spits, nog steeds slechts 21 jaren jong, om een stoeltje in het vliegtuig naar Londen. Ook nu zijn de vooruitzichten uiterst zonnig. Sinds de vorige Olympische Spelen is Welten, spelend met rugnummer 12, nooit meer weggeweest uit Oranje. Toch vindt ze elk keuzemoment weer spannend. „Want er komt een keer een moment waarop je er niet bij zit”, weet ze. Van FRITS mag ze een keer zelf de touwtjes in handen nemen. We beschouwen het leven als een

groot toernooi. Welten kiest zelf de elf spelers met wie ze die 'Olympische Spelen van het Bestaan' durft aan te gaan.

Het gezin

Pa, ma, broer, zus

De eerste manschappen voor de kampioensploeg zijn vlot gevonden. Vader Martin, Moeder Silvia, broer Alexander en zus Juliëtte krijgen allemaal een plekje in het team. „We zijn een warm en liefdevol gezin, we staan altijd voor elkaar klaar. En we zijn allemaal gezond”, zegt de jongste Welten resoluut. Met een gebalde vuist klopt ze haar woorden wel even af op de houten tafel waaraan ze heeft plaatsgenomen. „Ik heb heel veel geluk”, vervolgt ze. Al stoort het de hockeyster wel als mensen denken dat alles bij haar vanzelf gaat. „Soms lijkt het voor de buitenwereld alsof het me allemaal is komen aanwaaien, maar dat is natuurlijk niet zo.”

Lidewij Welten groeit op in Valkenswaard, vlakbij de plaatselijke hockeyclub HOD, Hockey Ons Devies. De Weltens zijn geen klasieke hockeyfamilie. Broer Alexander introduceert de sport in het gezin. Lidewij volgt

PASPOORT

Naam: Lidewij Welten

Geboren: 16 juli 1990 in Eindhoven

Opleiding: Were Di College in Valkenswaard (mavo), Plein College Sint

Joris in Eindhoven (mavo), Johan

Cruyff College in Nijmegen (mbo).

Club: Hockeyclub Den Bosch

Vorige club: HOD in Valkenswaard

Palmares: 1 x olympisch goud, 2 x EK-

goud, 1 x WK-zilver

in zijn spoor en kan al snel geen genoeg van het spel krijgen. „We hadden vanaf de mini's een fanatieke coach, dat scheelt ook. Ons hele team was fanatiek. We wilden altijd winnen.”

Thuis is het goed toeven. Beide ouders werken bij de politie. Dat levert aan de keukentafel spannende verhalen op, maar ook een enigszins beschermde opvoeding. „Mijn ouders hoorden natuurlijk vaak verhalen over problemen in het uitgaansleven. Ze vonden het nooit erg om mij en mijn zus weg te brengen en op te halen als we wilden stappen.” Veel uitgaan is er overigens niet bij. Het Stratumseind en de Valkenswaardse horeca werken niet als een magneet op de opgroeiende Lidewij. Elke week met dezelfde mensen in de kroeg hangen, vindt ze niet bijster boeiend.

Welten weet al snel wat ze wil. Dat topsport offers vergt, leert ze al op jonge leeftijd. „Ik had voor mezelf heel duidelijk die keuze gemaakt: ik ging volledig voor mijn sport. En als je vriendinnen dat niet helemaal snappen en accepteren, dan weet je eigenlijk ook genoeg. Dan zijn het misschien op dat moment niet de juiste vriendinnen voor jou. Mensen die niet zo veel met sport hebben, snappen niet dat jij een feestje afbelt. Totdat ze je ineens op de Olympische Spelen zien staan. Dan valt het kwartje vaak wel.”

Hockey krijgt al snel een prominente plek op de kalender in Huize Welten en is daar eigenlijk nooit meer van geschrapt. Pa en ma hobelen vrij moeiteloos mee in die kadans. „Ze deden alles voor me en staan nog steeds altijd voor me klaar.” Die steun heeft ontegenzeggelijk bijgedragen aan haar topsportcarrière, beseft de hockeyster. „Ouders hebben zo'n belangrijke rol in talentontwikkeling. Als zij je niet volledig steunen, dan lukt het niet. Ik zou niet weten hoe ik het zonder ze had moeten doen. Ze hebben me vanaf m'n dertiende bijvoorbeeld altijd van Valkenswaard naar hockeyclub Den Bosch gebracht. Voor mij was het anders echt niet te doen geweest. Dan had ik met de bus en de trein moeten gaan, dat had me veel te veel tijd en energie gekost.”

De liefde voor de sport blijft niet beperkt tot de Benjamin van de familie. Hockey is inmid-

dels niet meer weg te denken uit het leven van de Weltens. Zus Juliëtte speelt op het hoogste niveau bij het Vughtse MOP. Broer Alexander was de afgelopen jaren als hockeycoach actief in Mexico en Spanje. Pa en ma laten hun vakantiebestemming afhangen van het toernooischema van het Nederlandse vrouwenteam.

De hond

Billie, de hond des huizes, voormalig trainingsmaatje, troost in bange dagen, supporter.

Toeschouwers van HOD, Den Bosch, MOP en Oranje hebben haar ongetwijfeld ooit bij het hockeyveld rond zien dreutelen. Labrador retriever Billie Jean, kortweg: Billie. Samen met

'NIET IEDEREEN SNAPT DAT IK VOLLEDIG VOOR MIJN SPORT GA'

die lobbes van een hond brengt Lidewij als kleine meid vele uren door op de velden van HOD. Op het grauwgroene kunstgras oefent de hockeyster haar passeerbewegingen, trucjes en pushes. De trouwe viervoeter haalt de ballen op en fungeert als denkbeeldige tegenstander. Het blonde teefje is al twaalf jaar een volwaardig lid van het Valkenswaardse gezin. „Veel mensen die geen huisdieren hebben, snappen dat niet. Billie is veel meer dan een hond. Ze is echt een maatje. Honden voelen aan hoe jij je voelt. Als je verdrietig bent, komen ze heel lief naast je zitten.” Billie biedt de opgroeiende Lidewij troost. Vooral in de eerste jaren van de middelbare school kan ze dat wel gebruiken. „Ik stapte op mijn veertiende over naar hockeyclub Den Bosch en ik ging ook nog eens naar een andere school dan mijn vriendinnetjes uit Valkenswaard. Ik had het in

die tijd soms wel moeilijk. En met Billie had ik dan toch altijd een maatje bij me. Ze was er altijd.”

Sinds Welten ruim drie jaar geleden naar Den Bosch is verhuisd, wonen de kameraden gescheiden van elkaar. Soms als het tegenzit, of wanneer ze een mindere bui heeft, dan vraagt ze aan haar ouders in Valkenswaard om de hond even te brengen. Ma Welten rijdt dan met de auto naar hartje Den Bosch, opent de voordeur van haar dochters studentenoptrekkje, zet Billie binnen in het halletje, en rijdt zonder verder een woord te wisselen terug naar Valkenswaard. Want ze weet: d'r is er maar eentje die Lidewij op dit moment troosten kan. En dat is good old Billie Jean.

Opa

De vader van pa

Hij mag dan niet meer op deze aarde zijn, waarschijnlijk heeft opa Welten de verrichtingen van zijn kleindochter van bovenaf met een glimlach aanschouwd. De sportliefhebber overleed vijftien jaar geleden op 68-jarige leeftijd. Hij zou ongelofelijk fier zijn geweest op Lidewij. Dat zij als meisje van achttien in Peking een gouden medaille won en drie kussen van de kroonprins kreeg, had hem waarschijnlijk doen glimmen van trots. „Ik zou het stiekem wel heel gaaf hebben gevonden als opa iets langer was blijven leven”, introduceert Welten de zesde 'speler' voor haar team, zich direct verontschuldiging richting haar drie overige overleden grootouders. „Die andere opa en mijn twee oma's hadden het natuurlijk ook leuk gevonden. Maar ik kies voor de vader van mijn vader omdat hij heel erg sportminded was. Ik vind het heel jammer dat hij nooit heeft kunnen meemaken wat ik bereikt heb met sport. Hij heeft alleen gezien dat ik in Valkenswaard bij HOD speelde. Den Bosch en Oranje kwamen pas na zijn dood.”

Oranje

Kamergenootje Eva de Goede, bijgenaamd 'Takkie' of 'Tak'.

Ook Oranje-speelster Eva de Goede krijgt per direct een plekje in Weltens basiself. De tweegroentjes van de gouden Olympische ploeg

'HET KOMT

ME NIET ZO MAAR AANWAAIEN'

van Peking werden vier jaar geleden tot kamergenootjes veroordeeld en zijn sindsdien beste vriendinnen.

Welten kent de aanvalster van hockeyclub Amsterdam beter als ‘Takkie’ of ‘Tak’, een bijnaam die verwijst naar De Goedes tengere lichaamsbouw. En Lidewij is in het veld al gauw ‘Liedje’, of ‘Lied’. Elk groot toernooi pitten ze bij elkaar. Tijdens de Spelen, die drie weken duren, kan de verveling toeslaan. Welten en haar vriendin kunnen zich prima vermaken. „We kijken lekker wat DVD’s. Lost, Desperate Housewives, Private Practice, Grey’s Anatomy, heerlijk! We voelen ons heel erg goed bij elkaar. En dat is heel belangrijk. Je moet in die weken het beste uit jezelf kunnen halen.”

‘NA DE SPELEN MOET OOK IK MET IETS ANDERS BEZIG ZIJN DAN SPORT’

Peking was voor Welten haar eerste echte grote toernooi bij Oranje. Pas achttien jaar oud, slechts dertien interlands gespeeld en toen kwam meteen die Olympische gouden medaille. Het maakte een onuitwisbare indruk. „We waren toen nog alle twee heel jong en we hebben daar samen iets geweldigs meegemaakt. Je kunt dat wel proberen uit te leggen aan andere mensen, maar die zullen nooit precies snappen hoe het was voor ons. Je kunt sowieso niet omschrijven hoe het voelt om Olympisch goud te winnen. Daar zijn geen woorden voor. Takkie en ik hebben die dingen samen meegemaakt. We hebben geen uitleg meer nodig.”

Welten was in Peking de wildcard van de Oranjeselectie. Iets meer dan een half jaar voor de Spelen werd ze als stagiaire toegevoegd aan de trainingsgroep van Marc Lammer, de toenmalige bondscoach. Ze hield zich knap staande en verdiende prompt haar ticket voor Peking. Op naar een medaille. Want wie het vrouwenhockey de afgelopen jaren enigszins heeft gevolgd, weet dat het nationale damsteam prijzen vreet. Van de acht

keer dat vrouwenhockey Olympisch was, won Nederland zes keer een medaille; twee keer goud, één keer zilver, drie keer brons. Anno 2012 is de 21-jarige Welten één van de ‘oude rotten’ in het nationale team. Op haar erelijst staan onder meer Olympisch goud, Europees goud, WK-zilver. Ze is daarmee een van de meest ervaren internationals en beseft dat haar rol binnen de ploeg is veranderd. „Ik ben nog steeds jong, maar daar kan ik me niet meer achter verschuilen.” Het traject naar de Spelen is intensief, het trai-

ningsprogramma soms slopend. Sinds januari staan alle studies in de ijskast, alle banen zijn tijdelijk stopgezet. De komende weken worden de trainingssuren van Oranje verder opgevoerd. „Dat moet ook wel, we willen topfit in Londen staan.”

Weltens (hockey-)vrije dagen vanaf nu tot aan de Spelen zijn op de vingers van één hand te tellen. Na Londen wil de energieke spits er graag even tussenuit. Écht iets van de wereld zien. Want al is ze de hele wereld overgevlogen,

ze zag meestal alleen het vliegveld, het hotel en het hockeyveld in het land van bestemming. Samen met ‘Takkie’ zet Welten in de winterstop drie maanden koers richting Australië en Nieuw-Zeeland. Voor het eerst in vier jaar tijd negentig dagen achter elkaar zonder hockey. Een hele winter geen shuttleruns, oefenduels, trainingskampen, karakteranalyses, videoanalyses of balletjes hooghouden. „Mijn focus ligt tot de Olympische Spelen volledig op hockey. Maar daarna moet ook ik weer met iets anders bezig kunnen zijn dan sport.”

Den Bosch

Maartje Paumen, Lizzy Koeton, Emilie Mol, Margot van Geffen.

Welten loopt alle zelfgekozen basisspelers nog eens even rustig na en concludeert dan weloverwogen dat ook haar vier vriendinnetjes van Den Bosch nog op haar speelveld passen. Maartje Paumen, Emilie Mol, Margot van Geffen (alle drie ook in Oranje) en keepster Lizzy Koeton, maken Weltens elftal compleet. Ze zien elkaar ook buiten het hockey. Ze zijn graag te vinden op een terrasje in de Bossche binnenstad. „En we kunnen ook af en toe lekker bij elkaar klagen.” Met z'n vijven hebben de meiden al een boel meegemaakt, tegenslagen overwonnen, uitzonderlijk veel gewonnen. Want: Den Bosch is al net zo'n veelvraat als Oranje. De ploeg rijgt landskampioenschappen als een kralenketting aaneen en is ook binnen Europees verband toonaangevend.

'IK KAN NIET JUICHEN. IK WORD INEENS HEEL VERLEGEN ALS IK ZELF HEB GESCOORD'

Welten voelt zich thuis bij Den Bosch, waar ze in haar eerste jaar werd omgedoopt tot 'Lideblij'. Buiten het veld is ze een vrolijke sfeermaker, chaotisch en snel afgeleid, binnen de lijnen rustig en geconcentreerd. Haar spel oogt op het eerste gezicht 'frommelig'. Ze zoekt het duel op, manoeuvreert zich tussen twee, drie, vier tegenstanders door. De bal blijft daarbij als kauwgom aan haar stick kleven. Welten is vooral een aangever, al scoort ze in Oranje de laatste tijd steeds vaker. En juist dat blijkt nog wel een puntje van aandacht, bekent de lepe linksbuiten. „Ik kan niet juichen.” Welten heft haar rechterhand flauwtjes tot hoofdhoogte. „Verder dan dit kom ik echt niet. Ik word ineens heel verlegen als ik zelf heb gescoord.” Ze zal de komende tijd met haar vriendinnen nog wat voetbalwedstrijden kijken, belooft ze met een schelmse blik. „Dat juichen moet echt beter. Ik zal er aan werken.”